

تشریح کامل آزمون‌های کارشناسی رسمی

دادگستری و قوه قضائیه

رشته امور گمرکی

به همراه سؤالات تألیفی

مدیریت صادرات و واردات با پاسخ کلیدی

مؤلفان:

دکتر محسن حسنی

(کارشناس رسمی دادگستری)

زینب محمدروضه سرا

مهسا عبدالحمیدی

سرشناسه:
عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
شابک:
وضعیت فهرست نویسی:
یادداشت:
یادداشت:
شناسه افزوده:
شناسه افزوده:
شماره کتابشناسی ملی:

حسینی، محسن، ۱۳۶۶ -
تشریح کامل آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری و قوه قضائیه رشته امور گمرکی.
تهران: نوآور، ۱۳۹۸.
۲۶۸ ص.
۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۴۵۴-۸
فیبای مختصر
فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.
کتابنامه: ص. ۲۶۸.
محمدروضه‌سرا، زینب -
عبدالحمیدی، مهسا -
۵۹۵۲۵۲۴

تشریح کامل آزمون‌های کارشناسی رسمی
دادگستری و قوه قضائیه رشته امور گمرکی

مولفان: دکتر محسن حسینی، زینب محمدروضه سرا،
مهسا عبدالحمیدی
ناشر: نوآور
مدیر تولید: محمدرضا نصیرنیا
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۴۵۴-۸

نشر نوآور

مرکز پخش:

نوآور، تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان شهدای
ژاندارمیری نرسیده به خیابان دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸،
طبقه دوم، واحد ۶ تلفن: ۹۲-۶۶۴۸۴۱۹۱، www.noavarpub.com

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و
مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و منحصراً متعلق به
نشر نوآور می‌باشد. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب
(از قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس برداری، نشر الکترونیکی،
هر نوع انتشار به صورت اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم فایل
صوتی یا تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع بوده و
شرعاً حرام است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

لطفاً جهت دریافت الحاقات و اصلاحات احتمالی این کتاب به سایت انتشارات نوآور مراجعه فرمایید.

www.noavarpub.com

<https://telegram.me/noavarpub>

<https://www.instagram.com/noavarpub/>

نشر نوآور ضمن ارج نهادن و قدردانی از اعتماد شما به کتاب های این انتشارات، به استحضارتان می رساند که همکاران این انتشارات، اعم از مؤلفان و مترجمان و کارگروه های مختلف آماده سازی و نشر کتاب، تمامی سعی و همت خود را برای ارائه کتابی درخور و شایسته شما فرهیخته گرامی به کار بسته اند و تلاش کرده اند که اثری را ارائه نمایند که از حداقل های استاندارد یک کتاب خوب، هم از نظر محتوایی و غنای علمی و فرهنگی و هم از نظر کیفیت شکلی و ساختاری آن، برخوردار باشد.

با این وجود، علی رغم تمامی تلاش های این انتشارات برای ارائه اثری با کمترین اشکال، باز هم احتمال بروز ایراد و اشکال در کار وجود دارد و هیچ اثری را نمی توان الزاماً مبرا از نقص و اشکال دانست. از سوی دیگر، این انتشارات بنابه تعهدات حرفه ای و اخلاقی خود و نیز بنابه اعتقاد راسخ به حقوق مسلم خوانندگان گرامی، سعی دارد از هر طریق ممکن، به ویژه از طریق فراخوان به خوانندگان گرامی، از هرگونه اشکال احتمالی کتاب های منتشره خود آگاه شده و آن ها را در چاپ ها و ویرایش های بعدی رفع نماید.

لذا در این راستا، از شما فرهیخته گرامی تقاضا داریم در صورتی که حین مطالعه کتاب با اشکالات، نواقص و یا ایرادهای شکلی یا محتوایی در آن برخورد نمودید، اگر اصلاحات را بر روی خود کتاب انجام داده اید پس از اتمام مطالعه، کتاب ویرایش شده خود را با هزینه انتشارات نوآور، پس از هماهنگی با انتشارات، ارسال نمایید، و نیز چنانچه اصلاحات خود را بر روی برگه جداگانه ای یادداشت نموده اید، لطف کرده عکس یا اسکن برگه مزبور را با ذکر نام و شماره تلفن تماس خود به ایمیل انتشارات نوآور ارسال نمایید، تا این موارد بررسی شده و در چاپ ها و ویرایش های بعدی کتاب اعمال و اصلاح گردد و باعث هرچه پربرتر شدن محتوای کتاب و ارتقاء سطح کیفی، شکلی و ساختاری آن گردد.

نشر نوآور، ضمن ابراز امتنان از این عمل متعهدانه و مسئولانه شما خواننده فرهیخته و گرانقدر، به منظور تقدیر و تشکر از این همدلی و همکاری علمی و فرهنگی، در صورتی که اصلاحات درست و بجا باشند، متناسب با میزان اصلاحات، به رسم ادب و قدرشناسی، نسخه دیگری از همان کتاب و یا چاپ اصلاح شده آن و نیز از سایر کتب منتشره خود را به عنوان هدیه، به انتخاب خودتان، برایتان ارسال می نماید، و در صورتی که اصلاحات تأثیرگذار باشند در مقدمه چاپ بعدی کتاب نیز از زحمات شما تقدیر می شود.

همچنین نشر نوآور و پدیدآورندگان کتاب، از هرگونه پیشنهادها، نظرات، انتقادات و راه کارهای شما عزیزان در راستای بهبود کتاب، و هرچه بهتر شدن سطح کیفی و علمی آن صمیمانه و مشتاقانه استقبال می نمایند.

نشر نوآور

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۴۱۹۱

www.noavarpub.com

info@noavarpub.com

فهرست مطالب

۴	مقدمه
۷	بخش اول / آزمون کانون کارشناسان رسمی دادگستری
۸	سوالات آزمون کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی سال ۱۳۷۱
۹	پاسخنامه سوالات آزمون کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی سال ۱۳۷۱
۱۳	سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی سال ۱۳۷۲
۱۴	پاسخنامه سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی سال ۱۳۷۲
۱۷	سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی (۱) سال ۱۳۷۳
۱۸	پاسخنامه سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی (۱) سال ۱۳۷۳
۲۲	سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی (۲) سال ۱۳۷۳
۲۶	پاسخنامه سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی (۲) سال ۱۳۷۳
۲۹	سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی (۱) سال ۱۳۷۷
۳۱	پاسخنامه سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی (۱) سال ۱۳۷۷
۳۹	سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی (۲) سال ۱۳۷۷
۴۰	پاسخنامه سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی (۲) سال ۱۳۷۷
۴۵	سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی سال ۱۳۷۸
۴۶	پاسخنامه سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی سال ۱۳۷۸
۵۵	سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی سال ۱۳۸۴
۶۵	پاسخنامه سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی سال ۱۳۸۴
۷۴	سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی سال ۱۳۹۵
۸۳	پاسخنامه سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی دادگستری رشته امور گمرکی سال ۱۳۹۵
۸۹	بخش دوم / آزمون مرکز کارشناسان رسمی قوه قضائیه
۹۰	سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی قوه قضائیه رشته امور گمرکی سال ۱۳۸۱
۹۸	پاسخنامه سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی قوه قضائیه رشته امور گمرکی سال ۱۳۸۱
۱۰۰	سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی قوه قضائیه رشته امور گمرکی سال ۱۳۸۳
۱۰۵	پاسخنامه سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی قوه قضائیه رشته امور گمرکی سال ۱۳۸۳
۱۰۷	سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی قوه قضائیه رشته امور گمرکی سال ۱۳۹۰
۱۱۳	پاسخنامه سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی قوه قضائیه رشته امور گمرکی سال ۱۳۹۰
۱۱۵	سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی قوه قضائیه رشته امور گمرکی سال ۱۳۹۳
۱۲۴	پاسخنامه سوالات آزمون‌های کارشناسی رسمی قوه قضائیه رشته امور گمرکی سال ۱۳۹۳
۱۲۶	بخش سوم / سوالات تألیفی
۱۲۷	سوالات آزمون کارگزاران گمرکی سال ۱۳۹۵
۱۴۹	سوالات تألیفی: مدیریت صادرات و واردات
۱۸۷	بخش چهارم / قانون امور گمرکی و آیین‌نامه اجرایی آن
۱۸۸	قانون امور گمرکی
۲۲۷	آیین‌نامه اجرایی قانون امور گمرکی
۲۶۸	منابع و ماخذ

یکی از فرصت‌های شغلی رشته حسابداری، مدیریت و اقتصاد در بخش عمومی، استخدام کارشناس رسمی دادگستری و قوه قضائیه است که به عنوان استخدام پاره وقت کارشناس، مورد توجه علاقه‌مندان این رشته‌ها قرار دارد. برای شرکت در آزمون کارشناس رسمی دادگستری و قوه قضائیه باید در رشته مورد تقاضا، تخصص و تحصیلات مربوطه را داشته باشید. یکی از رشته‌هایی که تقریباً در اکثر سالها در آزمون کارشناس رسمی دادگستری و قوه قضائیه مورد نیاز بوده است، رشته امور گمرکی است.

در اوایل، برگزاری آزمون کارشناس رسمی دادگستری تمامی رشته‌ها معمولاً به صورت تشریحی و در بعضی اوقات به صورت تستی و تشریحی انجام می‌شد. اما در سالهای اخیر تمامی آزمونهای کارشناس رسمی دادگستری از جمله رشته امور گمرکی به صورت تستی برگزار می‌گردد. رشته امور گمرکی جزو گروه‌های تخصصی اقتصادی و دارایی قرار دارد، کارشناسان رسمی این رشته، پس از اخذ پروانه فعالیت حرفه‌ای به عنوان کارشناس رسمی نیز در عناوین حوزه فعالیت بایستی صلاحیت‌های مربوطه را اخذ نمایند.

تجربه نشان داده است که مطالعه سوالات آزمون‌های سال‌های قبل برای آشنایی با نوع و شکل طراحی سوالات، آزمون کردن میزان تسلط خود بر مواد امتحانی و مطالعه هدفمندتر منابع ضروری است. در این راستا، با همکاری انتشارات نوآور اقدام به تهیه و انتشار این مجموعه نمودیم. امیدواریم این مجموعه که در تهیه آن وقت و دقت نظر زیادی صرف شده است، مورد استقبال و رضایت شما عزیزان قرار گیرد. ضمن آرزوی موفقیت برای خوانندگان و داوطلبان گرامی، خواهشمند است نظرات و انتقادات سازنده خود را در مورد کتاب به آدرس پست الکترونیکی Info@noavarpub.com ارسال بفرمایید.

محسن حسنی

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ و آیین نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۵۰، برای ناشر محفوظ و منحصرأ متعلق به نشر نوآور است. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از مطالب، اشکال، نمودارها، جداول، تصاویر این کتاب در دیگر کتب، مجلات، نشریات، سایت ها و موارد دیگر، و نیز هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از کتاب به هر شکل از قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، تایپ از کتاب، تهیه پی دی اف از کتاب، عکس برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع انتشار به صورت اینترنتی، سی دی، دی وی دی، فیلم، فایل صوتی یا تصویری و غیره بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع و غیرقانونی بوده و **شرعاً نیز حرام است**، و متخلفین تحت پیگرد قانونی و قضایی قرار می گیرند.

با توجه به اینکه هیچ کتابی از کتب نشر نوآور به صورت فایل ورد یا پی دی اف و موارد این چنین، توسط این انتشارات در هیچ سایت اینترنتی ارائه نشده است، لذا در صورتی که هر سایتی اقدام به تایپ، اسکن و یا موارد مشابه نماید و کل یا قسمتی از متن کتب نشر نوآور را در سایت خود قرار داده و یا اقدام به فروش آن نماید، توسط کارشناسان امور اینترنتی این انتشارات، که مسئولیت اداره سایت را به عهده دارند و به طور روزانه به بررسی محتوای سایت ها می پردازند، بررسی و در صورت مشخص شدن هر گونه تخلف، ضمن اینکه این کار از نظر قانونی غیرمجاز و از نظر شرعی نیز حرام می باشد، وکیل قانونی انتشارات از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پلیس فتا (پلیس رسیدگی به جرایم رایانه ای و اینترنتی) و نیز سایر مراجع قانونی، اقدام به مسدود نمودن سایت متخلف کرده و طی انجام مراحل قانونی و اقدامات قضایی، خاطیان را مورد پیگرد قانونی و قضایی قرار داده و کلیه خسارات وارده به این انتشارات از متخلف اخذ می گردد.

همچنین در صورتی که هر کتابفروشی، اقدام به تهیه کپی، جزوه، چاپ دیجیتال، چاپ ریسو، اُفست از کتب انتشارات نوآور نموده و اقدام به فروش آن نماید، ضمن اطلاع رسانی تخلفات کتابفروشی مزبور به سایر همکاران و مؤذعین محترم، از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اتحادیه ناشران، و انجمن ناشران دانشگاهی و نیز مراجع قانونی و قضایی اقدام به استیفای حقوق خود از کتابفروشی متخلف می نماید.

خرید، فروش، تهیه، استفاده و مطالعه از روی نسخه غیراصل کتاب،

از نظر قانونی غیرمجاز و شرعاً نیز حرام است.

انتشارات نوآور از خوانندگان گرامی خود درخواست دارد که در صورت مشاهده هر گونه تخلف از قبیل موارد فوق، مراتب را یا از طریق تلفن های انتشارات نوآور به شماره های ۲-۰۲۱ ۶۶۴۸۴۱۹۱ و ۰۹۱۲۳۰۷۶۷۴۸ و یا از طریق ایمیل انتشارات به آدرس info@noavarpub.com و یا از طریق منوی تماس با ما در سایت www.noavarpub.com به این انتشارات ابلاغ نمایند، تا از تضييع حقوق ناشر، پدیدآورنده و نیز خود خوانندگان محترم جلوگیری به عمل آید، و نیز به عنوان تشکر و قدردانی، از کتب انتشارات نوآور نیز هدیه دریافت نمایند.

بخش اول

آزمون کانون کارشناسان رسمی دادگستری

سوالات آزمون کارشناسی رسمی

دادگستری رشته امور گمرکی سال ۱۳۷۱

- ۱- اسناد خلاف واقع و اسناد نادرست چه تفاوتی با هم دارند. مجازات اظهار خلاف واقع با نام دیگر توأم با ارائه اسناد خلاف واقع و اظهار خلاف با نام دیگر ولی با ارائه اسناد نادرست در مورد کالاهای مجاز چیست؟ و اگر مجازات آنها با هم متفاوت است علت وجود تفاوت را شرح دهید؟
- ۲- به نظر شما در موارد موضوع ماده ۱۲ قانون امور گمرکی صاحب کالا یا گمرک می‌توانند از مفاد ماده ۱۶ همان قانون استفاده نمایند؟ چرا؟
- ۳- قاعده دوم قواعد عمومی برای طبقه‌بندی کالا را تعریف و تشریح کنید؟
- ۴- دموارژ چیست؟ و چه تفاوتی با سورسارژ دارد؟
- ۵- سیستم تعرفه‌های ترجیحی چیست؟ و در چه مواردی اعمال می‌گردد؟ آیا تاکنون دولت ایران چنین سیستمی را به-کار گرفته است یا خیر؟ (در صورت مثبت بودن جواب، مورد یا موارد را ذکر کنید).

پاسخنامه سوالات آزمون کارشناسی رسمی

دادگستری رشته امور گمرکی سال ۱۳۷۱

-۱

اسناد خلاف واقع False documents

اسناد خلاف واقع عبارت است از اسنادی است که در آن خصوصیات کالای ذکر شده از حیث نوع، جنس، تعداد و وزن با کالاهای اظهار یا کشف شده تطبیق ننماید یا جعلی باشد.

در مورد کالای ممنوع الورد و غیر مجاز و کالایی که نوع آن برخلاف واقع و با نام و مشخصات دیگر اظهار شده باشد به حسب مواردی که به شرح زیر تعیین می‌گردد عمل خواهد شد:

الف - کالایی که ورود آن قانوناً ممنوع یا طبق مقررات صادرات و واردات سالانه غیر مجاز باشد، هرگاه برای ورود قطعی یا ترانزیت داخلی با نام و مشخصات کامل و صحیح اظهار شود گمرک باید از ترخیص آن خودداری و به صاحب کالا یا نماینده وی کتبا اخطار کند که حداکثر ظرف ۳ ماه با انجام کلیه تشریفات آن کالا را از کشور خارج کند در صورتی که کالا را ظرف مدت مزبور از کشور خارج نکند گمرک کالا را ضبط و مراتب را به صاحب آن یا نماینده او ابلاغ خواهد کرد صاحب کالا حق دارد از تاریخ ابلاغ ضبط تا دو ماه به دادگاه شهرستان مراجعه کند در غیر این صورت کالا با رعایت تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۳۱ قانون امور گمرکی به ملکیت قطعی دولت در خواهد آمد.

ب - هرگاه کالایی که اظهار شده ممنوع الورد یا غیر مجاز بوده ولی در اظهارنامه مشخصات کالای مجاز یا مجاز مشروط با نام دیگر برای آن ذکر شده باشد (موضوع بند ۵ ماده ۲۹ قانون امور گمرکی) این عمل مشمول مقررات قانون مرتکبین قاچاق خواهد بود.

ج - هرگاه کالای مورد اظهار کالای مجاز بوده و در اظهارنامه تمام و یا قسمتی از آن با نام و یا مشخصات کالای مجاز دیگری که حقوق گمرکی و سود بازرگانی و هزینه‌های گمرکی و عوارض آن کمتر است اظهار شده باشد علاوه بر دریافت مابه التفاوت مستلزم پرداخت جریمه خواهد بود که با توجه به اوضاع و احوال از طرف رییس گمرک محل تعیین و دریافت می‌گردد. حداقل این جریمه معادل ده درصد و حداکثر یک برابر مابه التفاوت خواهد بود.

تبصره ۱ - چنانچه این اظهار توام با اعلام نام دیگر و با استفاده از اسناد یا سیاهه خلاف واقع باشد طبق بند ۹ ماده ۲۹ قانون امور گمرکی مشمول مقررات قاچاق خواهد بود.

تبصره ۲ - منظور از اسناد خلاف واقع اسناد و سیاهه‌ای است که در آن خصوصیات کالایی ذکر شده باشد که با نوع جنس و خصوصیات کالای اظهار شده تطبیق ننماید.

۳- هرگاه نام کشور مبدا کالا برخلاف واقع اظهار شده باشد و این خلاف متضمن زیان مالی دولت باشد علاوه بر دریافت مابه التفاوت مبلغ دیگری به عنوان جریمه معادل ده درصد تا یک برابر مابه التفاوت به تشخیص رییس گمرک با توجه به

اوضاع و احوال تعیین و دریافت می‌گردد

۴- در مورد کالایی که حقوق گمرکی یا سود بازرگانی یا هزینه‌های گمرکی و یا عوارض آن از روی ارزش تعیین گردیده است هرگاه ارزش کالا در اظهارنامه کمتر از ارزش گمرکی مقرر در مواد ۱۰ و ۱۱ قانون امور گمرکی اظهار شده باشد علاوه بر اخذ تفاوت جریمه‌ای نیز از ده درصد تا یک برابر مابه‌التفاوت به تشخیص رییس گمرک محل که با توجه به اوضاع و احوال تعیین خواهد کرد وصول می‌شود.

ماده ۲۶۹ - هرگاه تخلفات مذکور در ماده ۲۶۸ این آیین نامه به استثنا بند ب و تبصره ذیل بند ج آن (که در هر حال مشمول مقررات قاچاق می‌باشد) توأم با ابراز اسناد یا صورت حساب (فاکتور) نادرست باشد و این عمل بر اثر انجام تشریفات گمرکی یا به هر ترتیب دیگری پیش از خروج کالا یا بعد از خروج کالا از گمرک کشف شود علاوه بر تعقیبی که ممکن است طبق مواد مربوط قانون مجازات عمومی به عمل آید از مرتکب علاوه بر اصل تفاوت از پنجاه درصد تا یک برابر آن نیز به تشخیص رییس گمرک با توجه به اوضاع و احوال به عنوان جریمه دریافت می‌گردد.

تبصره ۱ - منظور از اسناد یا سیاهه نادرست، اسناد یا سیاهه‌ای است که در آن خصوصیات کالا صحیحا و منجزا قید نشده است و صاحب کالا از عدم تصریح خصوصیات به زیان دولت اقدام و کالای دیگری را با حقوق گمرکی و سود بازرگانی و عوارض کمتر اظهار نموده باشد.

تبصره ۲ - در مورد هر گونه تخلف از مقررات گمرکی که به طور صریح برای آن جریمه در قانون امور گمرکی و این آیین نامه تعیین نگردیده است مبلغی که حداقل آن ۱۰۰۰ و حداکثر آن بیش از ۱۰۰۰۰ ریال نخواهد بود به تشخیص رییس گمرک محل دریافت خواهد شد.

-۲

ماده ۱۲- به منظور تسهیل و تسریع در انجام تشریفات گمرکی در مبادی ورودی و خروجی، نمایندگان وزارتخانه‌ها و سازمانهای مسؤول سایر کنترلرها موظفند تحت نظارت گمرک اقدام نمایند. سایر کنترلرها مانند بازرسیهای پزشکی، دامپزشکی، گیاهی، استانداردهای فنی و کیفیت باید به صورت هماهنگ و تحت نظارت گمرک ساماندهی شود. برخی از این کنترلرها به منظور تسهیل تجارت بین‌المللی می‌تواند با هماهنگی قبلی به گمرک واگذار شود یا در مکان دیگری به تشخیص گمرک صورت گیرد.

وزارتخانه‌ها و سازمانهای مسؤول این کنترلرها باید به منظور انجام سریع وظایفشان امکانات و تسهیلات لازم را فراهم نمایند.

ماده ۱۶- ارزش گمرکی کالای صدوری، عبارت است از قیمت فروش کالا برای صدور به اضافه هزینه بیمه، باربری و حمل و نقل و سایر هزینه‌هایی که به آن کالا تا خروج از قلمرو گمرکی تعلق می‌گیرد و از روی سیاهه و اسناد تسلیمی صادرکننده تعیین می‌گردد. در صورت عدم ارائه اسناد و یا نامتناسب بودن ارزش اظهار شده به دلایل مستند، گمرک ارزش کالای صدوری را با استعلام از مراجع ذی ربط و براساس قیمت عمده فروشی آن در بازار داخلی به اضافه هزینه‌هایی که تا خروج از قلمرو گمرکی به آن تعلق می‌گیرد تعیین می‌نماید.

تبصره - تشخیص نامتناسب بودن ارزش گمرکی مانع از صدور کالا نیست و گمرک می‌تواند با اخذ تعهد، رسیدگی به ارزش را به بعد از صدور موکول نماید مگر در مواردی که صادرات کالا منوط به پرداخت عوارض صادراتی بر مبنای ارزش کالا باشد.

ماده ۱۶- ارزش کالایی را که نمیتوان براساس مواد (۱۱) و (۱۳) تا (۱۵) تعیین نمود، ارزش آن با توجه به بند (ت) ماده (۱۵) قانون (ارزش محاسباتی) از جمع موارد زیر تعیین خواهد شد:

۱- ارزش مواد و هزینه‌های ساخت یا پردازش که در تولید یا ساخت کالا در کشور مبدأ بکار رفته است.

- ۲- سود و مخارج کلی (هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم مربوط به تولید و فروش کالای مورد ارزشگذاری که در بند(۱) منظور نشده است) که صادرکننده در قیمت فروش کالا در کشور مبدأ منظور نموده است.
- ۳- سایر هزینه‌هایی که طبق ماده(۱۴) قانون باید به قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت افزوده شود.
- تبصره - گمرک ایران میتواند در اجرای این ماده، تفاهمنامه تبادل اطلاعات گمرکی با گمرکهای کشورهای طرف معامله با ایران منعقد نماید.

۳-

قاعده دوم

الف) هر اشاره‌ای به یک شیئی در شماره‌ای معین شامل این شیئی می‌شود حتی اگر به حالت غیر کامل (Incomplete) یا تمام نشده (Unfinished) باشد به شرط اینکه به همان صورت مشخصات اساسی شیئی کامل یا تمام شده را داشته باشد. همچنین شامل شیئی کامل یا تمام شده یا اشیایی که طبق مقررات پیش گفته باید کامل یا تمام شده تلقی شوند، وقتی که به صورت پیاده شده (Disassembled) یا سوار نشده (Unassembled) عرضه می‌گردند می‌شود.

ب) هر ذکری از یک ماده در هر شماره‌ای معین شده است، مربوط به آن ماده می‌شود خواه به حالت خالص یا مخلوط و یا حتی با اشتراک با مواد دیگر. همچنین هر ذکری که از مصنوعات ساخته شده از یک ماده معین شده است مربوط به آن مصنوعات است که تماماً یا جزاً از این ماده تشکیل شده باشد. طبقه‌بندی این محصولات مخلوط یا اشیاء مرکب (Composit) طبق اصول بیان شده در قاعده ۳ به عمل می‌آید.

تفسیر:

۲ الف - چنانچه کالای به صورت غیر کامل باشد ولی کالای موجود صفت و خاصیت اصلی کالای کامل را داشته باشد این کالا در ردیف تعرفه کالای کامل طبقه‌بندی می‌شود. این قاعده شامل کالاهای کامل می‌شود که به دلایل مختلفی از جمله سهولت در بسته‌بندی یا حمل و نقل به صورت سوار نشده یا پیاده شده بوده و صرفاً با یک مونتاژ کاری ساده (پیچ و مهره، پرچ کاری یا جوشکاری) صورت کالای کامل را پیدا می‌کنند. طبق این قاعده چنانچه کالایی به صورت کاملاً پیاده شده و به صورت منفصله (CKD) و یا نیمه سوار شده (SKD) به گمرک اظهار شود در ردیف تعرفه کالای کامل (CBU) طبقه‌بندی می‌شود. (البته به شرط داشتن خصوصیات کالای اصلی).

۲ ب: این قاعده مربوط به طبقه‌بندی کالای مرکب یا مخلوط دویا چند ماده می‌باشد. مقرر می‌دارد کالا باید بر اساس قاعده ۳ تعرفه‌بندی گردد. ذکر این نکته ضروری است که کالایی که فرآورده چند ماده بوده و کالای جدیدی تلقی می‌شود طبق قاعده اول تقسیم‌بندی می‌شوند.

۴-

واژه دموراژ (Demurrage) یا حق توقف به بازه زمانی اشاره دارد که کانتینر مازاد بر زمان تعیین شده در قرارداد (Laytime) در اختیار صاحب بار قرار دارد. صاحب بار موظف است برای این زمان به شرکت حمل و نقل جریمه پرداخت نماید.

- هزینه‌ای است که از صاحب کالا بدلیل دیرکرد در عودت کانتینر بعد از سپری شدن فری تایم اخذ می‌گردد

دموراژ به انگلیسی (Demurrage) - برای اولین بار برای کرایه معطلی کشتی استفاده می‌شد اما در جاهای مختلفی همچون دموراژ کانتینر از این واژه استفاده می‌شود.

دموراژ نقطه مقابل دیسپاچ است بدین معنی که چنان چه حد نصاب‌گیری و تخلیه کمتر از میزان پیش‌بینی شده در قرارداد (laytime) باشد زمان معطلی بعنوان جریمه از طرف صاحب کالا پرداخت خواهد شد که اصطلاحاً دموراژ نامیده می‌شود.

دموراژ (Demmuration)

- هزینه معطلی کشتی، دموراژ نقطه مقابل دیسپاچ است بدین معنی که چنان چه حد نصاب بارگیری و تخلیه کمتر از میزان پیش بینی شده در قرارداد باشد زمان معطلی بعنوان جریمه از طرف صاحب کالا پرداخت خواهد شد که اصطلاحاً دموراژ نامیده می‌شود.

سورشارژ (Surcharge)

- اضافاتی که به کرایه تعلق می‌گیرد.
- عبارت است از مالیاتی به غیر از دیگر مالیاتها و حقوق گمرکی. مالیات اضافی ممکن است به شکل درصدی از سایر هزینه‌ها یا بر پایه مالیات واقعی اخذ شود.

-۵-

تعرفه‌های ترجیحی نوعاً به دلیل تفاوت در میزان حقوق گمرکی و عوارض ورودی نسبت به واردات کالای مشابه با تعرفه یکسان برای کشور ذینفع نسبت به سایر کشورها که مشمول ترجیحات خارج هستند، امتیازی برای کشور صادر کننده کالا محسوب می‌شود و در عین حال متضمن توسعه صادرات و شکوفایی اقتصاد آن کشور با کشورهایی است که احتیاج به حمایت‌هایی از این دست را داشته و اگر مورد حمایت کشورهای پیشرفته صنعتی قرار نگیرند، قادر به صدور کالای خود به خارج از مرزهای قلمرو گمرکی نیز نمی‌باشند. البته این نکته در قالب موافقتنامه‌های چند جانبه و تحت عنوان حمایت کشورهای پیشرفته از کشورهای در حال توسعه صادق است، منتهی شکل دیگر این مزایا زمانی است که موضوع مبادلات پایاپای بین دو یا سه گروه از کشورها و تقریباً در شرایط مساوی از لحاظ صنعت، اقتصاد برقرار شده و ترجیحاتی برای یکدیگر نسبت به دیگری کشورهای غیر عضو قائل شوند. در این صورت نیز شناخت کشور مبدأ حائز اهمیت خواهد بود، زیرا که قطعاً در صورت فقدان گواهی مبدأ استفاده از این ترجیحات میسر نخواهد شد.

بر اساس لیست تعرفه‌های ترجیحی ایران با دیگر کشورها، عمده کالاهایی که ایران برای آنها از کشورهای مقصد درخواست تعرفه ترجیحی کرده است شامل محصولات باغی، خشکبار، محصولات شیلاتی، سایر محصولات غذایی، برخی محصولات پتروشیمی، تجهیزات پزشکی، مواد دارویی، محصولات بهداشتی، سیمان، پوشاک، فرش و انواع کفپوش‌ها، شیرآلات صنعتی و ... می‌شود.